

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IV. ROČNÍK | KVĚTEN 2018

**„Kdyby byl mou
motivací Anděl,
nikdy bych
ho nedostal“**

David Stypka
v rozhovoru na str. 8-9

1/6/2018
17:00 - OFICIÁLNÍ VÁŽENÍ

2/6/2018
18:00 - OPEN PŘEDZÁPASY
19:00 - HLAVNÍ PROGRAM
PROFESIONÁLNÍ ZÁPASY V MMA.

FRÝDEK-MÍSTEK
PIONÝRŮ 400
HALA 6. ZŠ

ČESKO vs POLSKO
OCTAGON FIGHT CLUB
MMA K-1 MUAY-THAI

OC FRÝDA
OFICIÁLNÍ VÁŽENÍ
1/6/2018 17:00

INZERCE FWP 1278/05

WAY OF WARRIOR • MARTIAL ARTS OF THE WORLD UNITED

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Žaarové III.

| PETR JUŘÁK

Jméno Žaar si mnohý z nás vybaví v souvislosti se Slezskými písněmi Petra Bezruče. Jedna z básní se totiž jmenovala Bernard Žár. Kdo tedy byla rodina Žaarů a jakou spojitost má s textilnictvím ve městě? V minulém díle miniseriálu jsme v závěru načrtli příběh Valentína Žaara jako nejvýraznějšího představitele celé rodiny, nyní jej dokončíme.

Rodinné poměry

Valentin Žaar byl dvakrát ženatý, první manželka Emma byla dcerou správce z frýdeckého zámku Antona Müllera, která zemřela v dubnu 1886 ve věku pouhých 38 let. Druhou Valentinovou ženou se stala Mathilda, rozená Chromek, která pocházela z Brna. Údajně právě pod vlivem a působením obou manželek došlo k poněmčení Valentinovy domácnosti, k jeho opuštění českého a začlenění se do německého politického tábora. Valentin měl s Emmou celkem sedm dětí, v roce 1869 se narodil Friedrich, o tři roky později Arthur, v roce 1874 Valentin, v roce 1878 Roman a o rok později Anton, který ale zemřel již v roce 1889. V roce 1881 přibyl do Žaarovy rodiny syn Ernst, o dva roky později se narodila dcera Josefina a v roce 1884 Aloisie. Rodina bydlela v domě

čp. 80 u náměstí (dnešní čp. 32 v Řeznické ulici), později si Valentin postavil reprezentativní budovu čp. 142 na Radniční ulici (dnes čp. 1149). Ta sloužila nejen k obytným účelům, ale také jako hlavní sídlo textilní firmy s kanceláři a sklady a s po-
bočným závodem v Čeladné. V souvislosti se Žaarovou firmou je hlavní závod uváděn ve spojitosti s Frýdkem, pravděpodobně se jednalo o mechanickou tkalcovnu. Píše se totiž, že Žaarova továrna měla v roce 1906 parní i vodní pohon, a nacházela se tedy u vodního toku. Je tak možné, že Žaarovi k textilní výrobě ve Frýdku sloužila tovární budova na mlýnském náhonu, která se nacházela pod horní částí Těšínské ulice a je zachycena na několika dobových fotografiích.

Valentin byl do roku 1900 jediným majitelem firmy, poté došlo ke změně ve vlastnických vztazích a podnik se přeměnil ve veřejnou obchodní společnost s názvem Bratři Žaarové (Gebrüder Žaar). Veřejnými společníky byli Valentin Žaar a jeho synové Friedrich a Arthur. Po smrti Valentína Žaara v roce 1908 se spoluvlastníkem továrny v Čeladné stala s polovinou podílu společnost Bratři Žaarové, po čtvrtině pak měli Friedrich a Arthur Žaarové. Tkalcovnu vedl až do své smrti v roce 1942 Arthur Žaar.

Náhrobek Valentína Žaara na frýdeckém hřbitově
Valentin Žaar na dobové fotografii (vlevo)

Foto | Petr Juřák

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Valentin Žaar – Čech, nebo Němec?

Odpověď týkající se národní identity Valentína Žaara a členů jeho rodiny částečně dávají informace obsažené ve sčítacích operátech v kolonce týkající se obcovací řeči. Ještě v roce 1880 je u všech členů domácnosti uvedena moravská obcovací řeč, o deset let později je v kolonce obcovací jazyk už zapsána němčina, stejně jako v roce 1900. Valentin Žaar byl ovšem v národnostním ohledu tolerantním, o čemž vypovídají především údaje z roku 1900. Tehdy v domě čp. 142 bydlely kromě sedmi členů rodiny

také čtyři osoby tvořící personál: u kočího Johanna Hovjackého je uvedena moravská obcovací řeč, stejně jako u pomocnice v domácnosti Julie Marscholek (Maršálkové), u pokojské Kathriny Kische (Kišové) je zapsána polská obcovací řeč a u kuchařky Marthy Rothnerové je sice uvedena němčina, ale slovo je přeškrtnuto. Taková tolerance v rámci uvedení obcovací řeči nebyla ve Frýdku tehdejší doby běžná, naopak zaměstnanci často „dobrovolně“ přistupovali na „doporučení“ svých zaměstnavatelů a uváděli němčinu, i když z ní znali třeba jen pár slov.

VČELÍ OBCHŮDEK

slaví Mezinárodní měsíc včel

2. KVĚTNA 2018

otevívá novou provozovnu: J. V. Sládka 37 ve Frýdku-Místku

Otevírací doba: úterý-pátek 9.00-17.00 hodin

Během května: ochutnávka medů a medovin

www.vceliobchudek.cz

Vysvěcení plastiky Ježíše Krista u kůlu

Vloni restaurovaná plastika trpícího Ježíše Krista u kůlu je v současnosti osazena v nové lokalitě na začátku „promenády“ u parkoviště na přehradě Olešná. Pozdně barokní plastika podživotní velikosti pochází ze začátku 19. století a mohla by náležet do okruhu prací ovlivněných činností frýdeckého sochaře Antonína Weismanna z pozdního 18. století. Původně se nacházela u císařské silnice ve směru do Příbora, později při rekonstrukci a rozšiřování komunikace v 70. letech minulého století byla přesunuta k rybníku Arnošt pod přehradou Olešná.

Kdy byla plastika majetkově převedena na město, není známo. V horším stavu byla od roku 1983, ještě v původní lokalitě došlo k odlomení hlavy, která byla následně připevněna zpátky na sochu. U rybníka Arnošt byla ohrožena odcizením, navíc se nacházela v blízkosti trasy estakády obchvatu města. Proto bylo před třemi lety navrženo její restaurování a přemístění do nynější lokality. V neděli 22. dubna byla vysvěcena.

Plastiku slavnostně vysvětil Mons. Josef Maňák

Foto | Jiří Sachr

Moderní křížová cesta s ocelovými zastaveními

Na tři stovky lidí se na Velký pátek přišlo podívat na otevření zbrusu nové křížové cesty na Novojíčovsku. Oblíbené výletní místo Hubleska, ležící mezi Bílovcem a Bílovem, dostalo duchovní rozměr poté, co farář Lumír Tkáč požehnal patnácti zastavením.

Jedná se o první otevřenou křížovou cestu v Moravskoslezském kraji od roku 2000. Její podoba odpovídá době vzniku. Bílovečtí architekti Tereza Hozová s Davidem Grabcem zvolili jako hlavní materiál kontur zobrazujících cestu Ježíše Krista k ukřižování speciální ocel. Autoři při ztvárnění siluet vycházeli z tradičních maleb Ježíšových posledních hodin a převedli je do prostorového vyjádření. Zobrazení doplňuje dřevěný kříž.

Iniciátorem křížové cesty je bílovecký starosta Pavel Mrva, jehož přáním je, aby se cesta stala symbolem zklidnění a naděje v současné hektické době. Upozornil, že postupem času se křesťanská zastavení mohou ještě doplňovat.

INZERCE

BRILAS
snubní prsteny

CO JE ZA DVEŘMI?
A) Jaro B) Léto C) Vaše svatba

MÁTE JIŽ VYBRÁNY PRSTÝNKY?**U NÁS NAJDETE NEJŠIRŠÍ VÝBĚR ZA PŘIJATELNÉ CENY**www.brilas.czOmrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny si přijďte vybrat na naší pobočce:**Ostrava-centrum:** BRILAS- Zlatnictví Solitér,
28.října 28 (na náměstí) / tel.: 778 093 926**Ostrava-Poruba:** BRILAS, Spoju 835/2 (OC vedle pošty,
naproti hale Sareza) / tel.: 777 452 465

FMP 1332/02

**FRÝDECKO=MÍSTECKÝ
PATRIOT**

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářkou 3, Praha
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká pošta | Nevyžádané příspěvky nevracíme
| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel | Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Náklad: 26 200 ks
| Datum vydání: 3. 5. 2018 | Foto na titulní straně: Ladislav Mácha

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944
inzerce@fmpatriot.cz

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 28. 5. 2018, vyjde 7. 6. 2018
www.fmpatriot.cz

INZERCE

SLEVA 35%
Tato akce platí:
Duben-Květen

NA SAMOZABARVOVACÍ SKLA
Oční optika Ivana Grady D.S.
OOV Krasná 111/115, 738 01 Frýdek-Místek, tel. 778 093 926
Přesměrování z 111/115 na: Dlouhá 11, 738 01 Frýdek-Místek

FMP 1299/04

Dobrovolníci mohou i letos poděkovat horám

Už počtvrté pořádá spolek Čisté Beskydy nejrozsáhlejší úklidovou akci v Beskydech, která nese název Poděkuj horám. Letos se uskuteční na státní svátek v úterý 8. května. Dobrovolníci, kteří se dostaví na osm sběrných míst v čase mezi 9. a 14. hodinou, dostanou pytle zvlášť na směsný odpad a zvlášť na plasty. Trasu úklidu si mohou zvolit libovolnou, naplněné pytle pak mohou vrátit na některém ze sběrných míst. Za snahu dobrovolně ve volném čase poděkovat horám bude odměněno prvních sedm set dobrovolníků přímo na sběrném místě multifunkčním sportovním šátkem a sadou kupónů. Akce v posledních dvou letech přilákala do lesů vždy přes tisícovku lidí. Ti vysbírali pokážde kolem dvaceti kontejnerů odpadu.

Na dopolední úklid naváže afterparty, která je příjemným setkáním u dobrého jídla, pití a hudby. Uskuteční se od 12 do 19 hodin v areálu koupaliště Sluníčko na Ostravici. Více na cistebeskydy.cz.

Nová reprezentativní publikace Frýdecký zámek

Kniha obsahuje bohatý obrazový materiál

Muzeum Beskyd vydalo novou reprezentativní publikaci nazvanou Frýdecký zámek. Je zpracována jako vícejazyčná publikace – texty jsou zpracovány v českém, anglickém, německém a polském jazyce. Čtenáři se mohou těšit na seznámení s historií

frýdeckého panství, s jednotlivými majiteli frýdeckého zámku, s dějinami muzejnictví ve Frýdku a Místku a s expozicemi Muzea Beskyd. Kniha je doplněna bohatým obrazovým materiálem, grafické pojetí zpracoval Marek Šebesta.

S královskou družinou pěšky Okolo Lašska i na hrádek Koziněč

Kulturně vlastivědný spolek Království lašské zve v neděli 6. května na pátou etapu vlastivědné pouti Okolo Lašska z Hodslavic do Veřovic.

Družina lašského krále Zdeníka Viluše I. alias Zdeňka Krulíkovského pojede ze železniční stanice Frýdek-Místek v 7:29 hodin do stanice Hostašovice, pěšky přes prameny Zrzávky do Hodslavic, kde uctí památku Otce národa Františka Palackého (220 let od narození), poté zamíří vzhůru k pomníku odboje na Trojačce, hřebenem přes Huštýn, Dlouhou, Kamenárku do železniční stanice ve Veřovicích. Pěší trasa je dlouhá celkem 20 kilometrů.

V úterý 8. května pak Království lašské pořádá tradiční výplaz Z Čeladné na hrádek Koziněč (Starosečno). Start je v 9:45 hod. u hotelu Prosper, odkud výplaz pokračuje vrstevnicí k rozcestí Pod Stolovou a po modré značce k vlaku do Kunčic pod Ondřejníkem. Trasa měří 10 kilometrů.

Na Hukvaldech zatím opraví hradby

Zříceninu hradu Hukvaldy letos čeká sanace severovýchodní hradby u druhé hradní brány a stabilizace východní části paláce. Konkrétně se bude opravovat část hradby nad pokladnou u vstupu a část hradby u hradního paláce. Vše má být hotovo nejpozději do konce září.

Plán velké rekonstrukce hradního jádra za padesát milionů korun prozatím ztroskotal na neshodě památkářů. Mají obavy,

že některé navrhované změny by mohly poškodit dochované zbytky renesančního hradního paláce, např. charakter a původnost hradní zříceniny.

“
Při mé každodenní pochůzce jsem ráda za úsměv paní Vaňkové na rohu Mlýnské ulice.
”

Nabíjí Vás, když jsou klienti spokojeni?
Pak pro Vás ve **Frýdku-Místku** máme pozici:

Doručovatel/ka listovní

Budete doručovat psaní, tiskoviny nebo balíčky ve **Frýdku-Místku a okolí**. Můžete klientům poradit, jak získat lepší služby nebo informovat o nabídkách, které jim usnadní život. Doručovat budete **služebním vozidlem** nebo **na kole**.

Proč si vybrat právě nás?

- Jsme sehraný tým - **vše potřebné Vás naučíme**.
- Díky základní **37,5hodinové týdenní pracovní době** Vám zbyde čas i pro Vás.
- Volno si užijete i o **5týdenní dovolené**.
- Máme pro Vás i další **benefity** (stravenky, příspěvky na rekreaci a rehabilitaci, možnost ubytování ve firemních rekreačních zařízeních atd.).
- Už po roce práce u nás dostanete **smlouvu na dobu neurčitou**.
- **Můžete k nám také na brigádu i na zkrácený úvazek - dlouhodobá spolupráce.**

Retková Marie - vedoucí oddělení
Pište: **Retkova.Marie@cpost.cz**
Volejte: **731 132 411** nebo **954 396 514**

Česká pošta
www.tvojebudoucnost.cz

15 000 Kč
Náborový příspěvek

Ver. 02/2016

PM - PRAČKY

SERVIS PRAČEK

PRODEJ - VÝKUP
REPASOVANÝCH PRAČEK

Tel.: 776 386 945

Raisova 2124, Frýdek-Místek
(z křižovatky U Rady-směr Sviadnov, 1. odbočka vlevo)

FMP 1353/01

FMP 1312/04

V Beskydech žije vlčí smečka a další šelmy, sčítaly se i sovy

Během tří denní akce nazvané Beskydské houkání napočítali ornitologové v severní části Beskyd třicet pět sov, z toho osmnáct puštíků obecných, tři puštíky bělohlavé, jednoho výra, čtyři sýce rousní a devět kulíšků nejmenších. A jak takové sčítání vlastně probíhalo? Ve večerních a nočních hodinách chodilo po vyznačených trasách ve skupinkách dvaadvacet dobrovolníků. V každém týmu byl zkušený ornitolog, který ovládá hlasy sov a houkáním se je snažil vyprovokovat, aby se ozvaly. Na několika stanovištích přírodovědci upevnili na stromy diktafony ve speciálních obalech, které pak od setmění do svítání nahrávaly okolní zvuky. Akce měla svůj význam i z toho pohledu, že za dva roky se bude připravovat lesní hospodářský plán, který určí, kde a v jakém rozsahu se bude těžit dřevo.

Příznivou zprávou je i to, že do chráněné krajinné oblasti Beskydy se po letech vrátila vlčí smečka.

Fotopast zachytila výskyt vlků také v oblasti Javorníků

Foto | Šelmy.cz

Jednotlivci se pravidelně objevovali, skupina šelem ale v těchto horách nebyla nejméně dvacet let. Výskyt smečky potvrdilo také zimní sledování šelem. Takzvané vlčí hlídky pravidelně nacházely stopy tří vlků, především v oblasti kolem

Javorníků. Fotopasti potvrdily, že se smečka pohybuje po celých Javorníkách, od Makova na Slovensku až po Pulčín na Moravě. Dobrovolníci narazili i na stopy jedenácti dospělých rysů, pěti koťat a jednoho medvěda.

Zahájen předprodej na Muzikantské žně

Fanoušci Michala Hřůzy a jeho kapely Hřůzy, Fleretu, Folk teamu nebo domácího F-M bandu by měli zbystřit. Vstupenky na 19. ročník festivalu Muzikantské žně jsou už od půlky dubna v prodeji v turistických centrech a v Sokolíku. Festival se sice uskuteční až 17. a 18. srpna v areálu restaurace Sokolík ve Frýdku-Místku, ale chcete-li využít zvýhodněné ceny, neměli byste váhat.

Stavba obchvatu konečně začíná

Už bezmála deset let se ve Frýdku-Místku čeká na zahájení stavby obchvatu města. Nyní je konečně jasno, že se začne stavět letos ve druhé polovině května. Společně s první etapou stavby bude zahájen také výstavba napojení na dálnici D56, spojující Frýdek-Místek s Ostravou.

První etapa obchvatu znamená 4,2 km dlouhý úsek mezi stávajícím ukončením silnice D48 na úrovni přehrady Olešná a mostem směrem na Frýdlant nad Ostravicí.

INZERCE

JES REKLAMA

NOVÁ ADRESA:
Antonínovo nám. 58,
738 01 Frýdek-Místek

WWW.JESREKLAMA.CZ

FMP 1352/01

HLEDÁME UKLÍZEČKY

PRACOVNÍ MÍSTA VHODNÁ PRO INVALIDNÍ DŮCHODCE

L.SLOTA@HRTUS-PARTNER.CZ
+420 773 999 106

HRTUS & PARTNER

www.hrtus-partner.cz

nadstandardní ohodnocení

*
firemní benefity

*
náborový příspěvek
15 000 Kč

FMP 1349/01

Na úřadě panoval chaos. Se souhlasem přítomných zástupců

Rudolfu Jandovi učarovala příroda, kterou zachycoval do objektivu svého fotoaparátu. Jako první zachytil pro veřejnost ve 30. letech minulého století kouzlo a krásu pralesa Mionši. S jeho synem Jiřím jsme se sešli, abychom ale připomněli události a roli Rudolfa Jandy v prvních květnových dnech roku 1945 ve Frýdku-Místku.

| JIŘÍ SACHR

Váš otec se stal v květnu 1945 prvním předsedou národního výboru ve Frýdku-Místku, vzpomínal někdy před vámi v rodině na tuto dobu?

Hovořil s námi o ní velmi často.

Po jeho smrti jsme v jeho pozůstalosti objevili písemné dokumenty z roku 1945 a pozdější doby, ve kterých jsou tyto události podrobně popsány, s uvedením konkrétních osob a popisem, jakých kriminálních deliktů a zvěstev se tehdy dopustily. Mohu potvrdit, že

se jedná o jeho autentické vzpomínky, které jsou totožné s jeho vyprávěním u nás doma.

Rudá armáda vstoupila do Frýdku 2. května 1945. Na ulicích a na polích bylo mnoho nepohřbených mrtvol a mršin, všude se povalovala nevybuchlá munice a město bylo bez elektrického proudu a vody. Ve frýdeckém lese a za ním stále zůstávaly tři divize SS. Ve městě žilo asi pět tisíc Němců. Bydleli jsme tehdy u otcovy sestry v dělnické kolonii Berlín, kde se otec skrýval před

gestapem. Společně se svým švagrem se vydal na městský úřad ve Frýdku, kde chtěl nabídnout svou spolupráci.

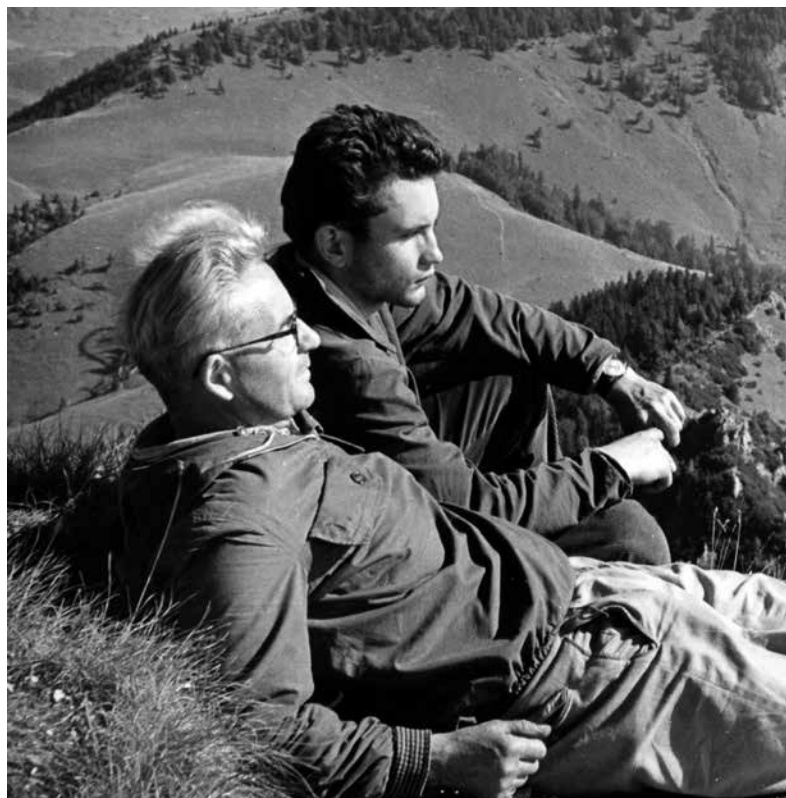
Na úřadě prý panoval chaos. Se souhlasem přítomných zástupců čtyř politických stran odjel do Ostravy pro informace, neboť tam byl již vládním delegátem utvořen národní výbor.

V Ostravě tehdy jednal s předsedou Lampou a doktorem Slabihoudkem. Získal od nich informace a zmocnění pro vytvoření výboru a s tímto se vrátil zpět do Frýdku, kde 4. května svolal zástupce politických stran, aby je seznámil s právními podklady a kompetencemi národního výboru. Ten byl ještě toho dne ustaven a otec byl jednomyslně zvolen jeho předsedou.

Před válkou byl členem sociální demokracie, a jak sám uváděl, inklinoval ke komunistickým ideám, za války

působil v odboji. Přesto nenacházel u části komunistů ve své funkci podporu. Proč?

Otec byl demokrat. Za války působil v odboji jako spojka mezi Ostravou a partyzány na Kněhyni, dostal se i do hledáčku gestapa. Komunisté k němu měli dvojí vztah, část jej podporovala, část stála ostře proti němu a zbytek se přizpůsoboval momentální většině. Z těch, kteří stáli proti němu, bych jmenoval především Karla Sikoru ze Starého Města, který měl vazby na lidi z tzv.

Jiří Janda s otcem na Malém Rozsutci (1963)

šestnáctky („rudé milice“ sídlící v domě č. p. 16 v místeckém podloubí), a zdánlivě kolegiálního Ing. Vladimíra Chamráda, předsedu okresního výboru, výborného architekta, ale fanatického komunistu, který hlásal: „Pravda a právo je to, co slouží dělnické třídě.“ Zejména Sikora nemohl otci zapomenout, že mu v souladu s předpisy vzal slovo na jedné předválečné veřejné schůzi. Také se viděl jako předseda NV a jako svou osobní křivdu vnímal otcovo zvolení do této funkce.

Z výkonu své funkce předsedy byl váš otec pověřen stykem a jednáním s Rudou armádou...

I když hovořil čtyřmi světovými jazyky, rusky nemluvil, ale velmi dobře jim rozuměl. Přicházel s nimi často do styku a jednal. Rusové byli nedůvěřiví, uzavírali ústní dohody, které ale často neplnili. Respektovali pouze písemné ujednání opatřené „pečaťkou“, ale ta jaksi chyběla. Vždy požadovali něco za něco. Zajímavé bylo, že od prostých vojinů až po generály všichni říkali, že pro ně válka neskončila. Podle otcovy úvahy byli připraveni obsadit zbytek Evropy až po Atlantik a Velkou Británii.

Při slavnostní obnově výroby v Karlově huti se odehrál incident,

kdy vašeho otce strhlo několik přítomných z tribuny. Proč se to stalo?

Začátkem června 1945 zahájila válcovna řádný provoz. Na slavnost byli pozváni zástupci armády a členové okresního i městského výboru. Jak tatínek vzpomínal, slova se ujal Sikora a hřímá z tribuny, na které společně seděli: „Už vám nebudou vládnout pánové a úředníci, kteří vám dávali žebračky, posílali na vás v době stávků četnictvo, honili vás s pendrekem a nechali do vás střít!“ Několik dělníků se ozvalo: „Soudruhu Sikoro, tady je taky jeden takový!“ Někdo další zvolal, ať si jdou pro něj, aby se ho chopili. Na tribunu jich několik vyskočilo (byl prý mezi nimi i pozdější tajemník KV KSČ Miroslav Mamula), vrhlo se na otce a strhlo jej dolů. Snad by ho lynčovali, kdyby rázně nezakročil kapitán Savinov, který se za otce postavil a vymohl pro něj slovo. Tatínek přítomným vysvětlil, že v době stávků na jaře 1931 ještě studoval v Praze a na ničem takovém se nepodílel. Veřejnost byla pobouřena, okresní výbor musel zřídit komisi, aby zjistila viníky incidentu, ale předseda Chamrád její práci zastavil. Věrohodní svědkové později potvrdili, že za incidentem stál Sikora, který vše inicioval a již předchozí den domlouval.

Jiří Janda

Foto | Jiří Sachr

Rudolf Janda (vpravo) s vojenským velitelem města Lavrentěvem (květen 1945)

Foto | František Krasl, archiv Muzea Beskyd Frýdek-Místek

čtyř politických stran odjel otec do Ostravy pro informace

V dokumentech z pozůstalosti jsou velmi podrobná svědectví o činnosti tzv. milicí, vraždách, znásilněních a rabování...

O těchto případech s námi otec nehovořil, ale veřejnost by se o nich měla určitě dovědět. Myslím si, že je i z tohoto důvodu otec sepsal, včetně uvedení konkrétních osob, které se na těchto zločinech podílely. Uvádí, že v prvních poválečných dnech bylo ve spojeném městě nejméně tisíc sto milicionářů, mnozí ozbrojeni dokonce samopaly. Hovoří o poměrech v koncentračním táboře zřízeném pro Němce v Čajánkových kasárnách. Je to hrůzný čtení, popisuje případy krádeží, rabování, znásilnění i vražd. Vypovídá o tom, z jakých lidí se členové do těchto útvarů rekrutovali. Milice neboli NBS neuznávala národní výbor ani jeho předsedu a odmítala se podřídit. Velitel místecké stanice Wojciechowski, velitel tzv. šestnáctky Videtič, velitel frýdecké tzv. rudé milice Kolář a jiní. Nahrnula se do ní řada asociálních živlů, kteří zneužili svého postavení k páčání kriminálních činů. Skupina mládenců z šestnáctky ozbrojena automaty, vytvořena a vedená Videtičem, se dokonce rozhodla zatknout a uvěznit celý národní výbor, k čemuž na zákrok Wojciechowského nedošlo.

Veřejnost byla znepokojena týráním Němců ve věznici, celkem bylo podle úředního zjištění krajské SNB zavražděno dvacet osm Němců a dva Češi, vesměs z majetkově zjištěných důvodů. Jak uvádí otec na jiném místě, byl anonymním dopisem upozorněn na situaci v místecké věznici: „Co jsme uviděli, na to nezapomenu. Šli jsme ve vyšetřovací místnosti kaluží krve, stěny byly červené, na zemi leželo několik spoutaných SS, doslova rozsekaných, někteří již zřejmě mrtví, zbylí zoufale žádali o vodu. Jeden ze strážců se chlubil, že je donutil pít moč a pojídat výkaly. Ti strážci byli členové rudé BNS Bašanda, Stibor a Koliba z šestnáctky, která sídlila pod místeckým podloubím. Stejně jako k Němcům se chovali také k zadrženým Čechům.

Pro peníze zavraždil jeden z nich Čecha, stavitele Jaro Čermáka z Místku. Podle výsledku šetření a podle doznání jednoho z členů NBS páteru Martínkovi (členu NV) se to stalo takto: Čermák byl zaveden do Hliníku v sobotu večer. Strážný Stibor ho chtěl zastřelit, ale selhala mu zbraň, tak jej zabil ranou karabáče do týlu. Druhý den ráno přivedla trojice Stibor, Bašanda a Koliba na místo devět Němců, dali Čermáka v blízkosti pramene

pitné vody u sousední továrny zahrabat a Němce postříleli. Vylíčili to pak jako vzpuru Němců, kteří měli Čermáka ubít lopatami a poté se prý chtěli vrhnout na stráž. Přes silný odpor a zastrašování ze strany této trojice došlo k exhumaci Čermákovy mrtvoly a nařízená pitva jejich verzi zcela vylučovala. Větší částka peněz, kterou měl Čermák v době svého zatčení u sebe, se už nikdy nenašla.“

Dalším Čechem ubitým při výslechu byl fašista Morys z Morávky a jen o vlasek unikl smrti Knězek, který se za války přidal k Němcům. Vrahové z šestnáctky jej zbili tak, že ho považovali za mrtvého, a pohodili ho na korbu nákladního automobilu projíždějících sovětských vojáků. Sověti Knězka ošetřili, ujali se ho a léčili ho. Po několika měsících se téměř uzdraven vrátil. A mluvil...

Na šestnáctce také během výslechu téměř zabili starou paní Herliczkovou z Místku, kterou ztýranou a ubitou s podřezanými žilami odvezli jako domnělou mrtvolu do márnice místeckého hřbitova. Stará paní se v márnici probírala, sténala a dlouho volala o pomoc, než ji pak milicionář Kula zastřelil.

V materiálech jsou popsány také další případy zavraždění německých obyvatel Frýdku-Místku, případ vyloupení vily továrníků Elzera, Herličky a Buršíka, kdy milicionáři znásilnili Elzerovou a ukradli jí šperky v hodnotě přes jeden milión korun v předválečné měně. V druhém případě si odnesli peníze na výplatu dělnictva. Případy defraudace peněz odebraných Němcům, které šly do miliónů, nebudu pro jejich činnost uvádět. Jak vyplývá z těchto dokumentů, byly na denním pořádku.

Byli pachatelé potrestáni?

I když se některé případy měly dostat až k soudu, byli viníci bez trestu propuštěni a vyšetřování byla zastavena, údajně z obav před mezinárodní ostudou. Aktivní v těchto věcech byl také předseda okresního výboru Chamrád, na jehož příkaz byla mnohá vyšetřování zastavena. Stibor, který měl na svědomí několik vražd, získal přes protesty člena NV Knězka osvědčení o státní spolehlivosti a dostal ve Slezsku statek se čtyřmi křavi a dvěma koňmi. Definitivní

beztrestnost jim zajistil pozdější dekret prezidenta Beneše.

V září 1945 váš otec na funkci rezignoval...

Otec byl už v srpnu následkem všeho unaven, ale také znechucen. Předcházela tomu dokonce pokus o jeho likvidaci ze strany komunistů, kteří se pro tento účel dohodli s jistým „O“, údajně slušným člověkem, který byl komunistům slepě oddaný. Když se tatínek vracel večer z práce domů, přepadl ho v Hluboké ulici. Předtím si ale někde přihnul a opilý nebyl schopen vytasit z kapsy revolver. Byl zadržen. Druhý den, když s ním otec hovořil, mlčel. Později ale často, vždy když si v hospodě přihnul, křičel: „Šak já ešče povim, gdo mi nařydil odpravit Jandu!“ Výbor také sobě a tzv. partyzánům (na seznamu jich bylo dvanáct tisíc) odhlasoval odměny v celkové výši přes milión korun z německého majetku, který měl patřit Fondu národní obnovy. Částku, kterou obdržel otec, věnoval místeckému gymnáziu.

JUDr. RUDOLF JANDA

Narodil se 15. 9. 1907 ve Frenštátu pod Radhoštěm a své dětství prožil v Místku, kam se rodina přestěhovala. Během studií na místeckém gymnáziu získal francouzské státní stipendium a středoškolské vzdělání dokončil na prestižním Carnotově lyceu v Dijonu (1923–1926) s dvěma cenami Prix d'excellence. V roce 1931 ukončil studium práv na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Po absolutoriu působil ve státní správě v Brně, Frýdku a Vsetíně. Po osvobození pracoval a státní správě ve Frýdku-Místku a Frenštátu pod Radhoštěm, v Hutním projektu a až do odchodu do penze v roce 1967 ve Vítkovických železárnách jako patentový právník. Za účast v odboji obdržel v roce 1949 uznání ministra národní obrany. Od roku 1928 fotografoval. V roce 1943 vydal z podnětu Karla Plicky knihu Prael v Beskydách, v letech 1951 a 1953 vydal spolu s manželkou další publikaci Naše pralesy. Výrazně se podílel (scénář a odborná spolupráce v terénu) na filmu Naše pralesy, který získal na Expo 58 v Bruselu zlatou medaili. Zemřel 26. 9. 2000 ve Frenštátu pod Radhoštěm.

Děcka jsou nadšená, když je tatka v televizi. Potěžkala si

Letošní držitel hudební ceny Anděl v kategorii sólový interpret roku za desku neboj David Stypka se narodil 21. července 1979 ve Frýdku-Místku. Po studiu na frýdeckém gymnáziu pracoval jako redaktor v Týdeníku Ostrava, později se začal věnovat grafice, kterou se živi dodnes. Se svou kapelou Bandjeez natočil v roce 2014 album Čaruj, následovalo EP Jericho a v loňském roce pokřtil oceněné album neboj. S přítelkyní Kateřinou a svými třemi dětmi žije v Dobré.

| JIŘÍ SACHR

Jak dlouhá a trnitá cesta vede z Frýdku-Místku k Andělovi?

Po válce je každý generál. Teď bych řekl, že je tak dlouhá, jak dlouhou ji chceš, a tak trnitá, jak trnitou ji potřebuješ mít. Myslím si, že všechno má svůj čas. A taky si myslím, že kdyby byl mou motivací ten Anděl, nikdy bych ho nedostal. Pokud se budeme bavit o té geografické vzdálenosti mezi Prahou a Frýdkem-Místkem, respektive Dobrou, ta tam hrála zanedbatelnou roli. To už hrálo větší roli to, že jsem do té Prahy dřív skoro nejezdil.

Loni jsi byl na cenu nominován, letos jsi ji získal. Co pro tebe toto ocenění znamená a jak je pro tebe důležité?

Loni jsme měli nominaci na objev roku. Což se tak nějak nabízelo, když o nás předtím nikdo nevěděl. Letos mě akademie ocenila Andělem v kategorii sólový interpret roku za desku neboj. Ta kategorie se ještě loni jmenovala zpěvák roku. To mi přijde hodně šilené. Zpívám, jasně. Ale nikdy jsem se nepovažoval za ten typ zpěváka, jakým je Dan Bárta, Vojta Dyk nebo Matěj Ruppert. Se současným názvem kategorie mi to tak dává větší smysl, proto ho tady uvádím celý. Znamená pro mě to, že lidi, kteří

se v Česku točí kolem muziky a je mezi nimi opravdu mnoho těch, kterých si osobně vážím, si myslí, že to dělám dobře.

Anděla jsi získal za loňské album neboj, kde jsi pro něj čerpal inspiraci?

To album je víceméně celé o strachu. O strachu, který nás svazuje, škrtí, nenechá nás jít, kam chceme, nebo si říct o to, co potřebujeme. Takže je už poměrně jasné, že inspiraci nemohlo být nic jiného než mé nimrání se ve vlastních straších, jejich zkoumání, zpochybnění a nakonec drobná vítězství.

Užil sis slavnostní galavečer, nepanovala mezi navrženými a oceněnými rivalita?

Naprosto ne! Tedy popořadě: užil a nepanovala... Byl to úžasný večer. Polovina lidí v sále byli buď naši kámoši, nebo lidi, jejichž muziku a práci obdivujeme. Pokud mám být upřímný, až mě překvapilo, jak srdečnou atmosféru ten večer i následná afterparty měly. Organizátorům se povedlo ceny Anděl nejen vzkřísit, vdechli jim navíc úplně nového ducha a dali jim pro mě velmi příjemnou civilní podobu. Doteď vzpomínám na všechna ta setkání a jsem moc rád, že jsem mohl být jejich součástí.

O kolik je těžší se v současné tuzemské hudební konkurenci prosadit pro muzikanty ze severní Moravy?

Myslím si, že je nakonec úplně jedno, odkud kapela je. Snad to mělo nějaký vliv na konci minulého století. Dneska nahraju na mobil písničku a za dvě minuty je na YouTube, v messengeru, kdekoliv. Za tři a půl hodiny jsem v té trochu přecitlivěné Praze. O tom to není. Klíčové je, co ta kapela dělá. Dělá to dobře? Snaží se o to, aby to bylo v mnoha ohledech výjimečné? Zajímá její muzika někoho? Stojí si za tím a pracuje na tom, aby její písničky přinášely nějakou informaci i někomu jinému? Tohle jsou podle mě daleko důležitější faktory než poloha. Jiná věc je, když se to podaří, že bydlíš v Dobré a máš v týdnu dva rozhovory v Praze. To, co bych objel za dvě hodiny tramvají, mě z téhle lokace stojí den. A myslím tím opravdu celý den.

Mohl bys blíže představit kapelu Bandjeez, se kterou vystupuješ? Kdy vznikla, kolik má členů, jaký styl hraje?

Dali jsme se dohromady v roce 2011, ale z té sestavy už v Bandjeez zbyl jen bubeník Matěj Drabina. Když jsme začínali, hráli jsme něco jako akustický jazz-pop-folk. S příchodem současného basisty Marka Zemana a klávesáka Pavla Sotoniaka jsme se i díky nástrojovému obsazení postupně dostali k popu, rocku... Nevím, pro mě jsou to prostě písničky. Styly mi nikdy moc nešly.

Absolvovali jste koncertní turné po celé republice, kde se vám hrálo nejlépe?

Tohle nikdy žádný přičetný muzikant neřekne, ani kdyby to věděl. Ale obecně vzato se mi moc dobře hraje všude tam, kde se navzájem vnímáme s lidmi, co přijdou na koncert. Když oni poslouchají texty a my máme na pódiu takový komfort, že můžeme jamovat, povídat mezi písničkami. Prostě příjemný večírek.

Zhruba před dvěma roky se o tobě začalo mezi kritiky hovořit jako o velkém talentu, EP Jericho chválila také slovenská zpěvačka Jana Kirschner. Jak důležité jsou pro tebe názory na tvou tvorbu?

Vnímám to. Je pravda, že jsme měli na dobré kritiky velké štěstí. V takové chvíli mám radost, že někdo rozumí tomu, co děláme a jak to myslíme. Samozřejmě se setkáváme i s negativní kritikou. S čím se ovšem setkáváme nad očekávání často, jsou kritikové, kteří nejprve dští síru a po určité době ty šifry rozlousknou a změní názor. Úplně šílené pak je, že nemálo z nich je teď našimi věrnými fanoušky.

V rádiích často pouštějí tvůj společný duet s Ewou Farnou Dobré ráno, milá. Jak vznikla vaše spolupráce?

Prostě jsme jí zavolali, když jsme hledali pěveckou partnerku pro ten duet. Poslali jsme demo, Ewa si nechala týden na rozmyšlenou. Pak zavolala, že tu písničku nemůže dostat z hlavy a že do toho jde. Když začala ve studiu

Závěrečné foto s publikem

Foto | Jiří Štárla

David Stypka s letošní udělenou cenou Anděl

Foto | Ivan Kolomazník

Anděla, když jsem se vrátil domů, a šla si hrát na písek

David Stypka

Kapela Bandjeez ve studiu

Foto | Lukáš Dvořák

zpívat, věděli jsme okamžitě, že to byla správná volba.

Po gymnáziu jsi začal pracovat jako redaktor v ostravském regionálním týdeníku, v současnosti pracuješ jako grafik. Nenastává právě nyní ten okamžik, kdy se budeš chtít plně profesionalizovat v muzice?

S tou profesionalizací je to trochu složitější. Věci kolem kapely se rozjely teprve ve chvíli, kdy jsme si s klukama řekli, že pokud chceme dělat tu muziku naplno, musíme ji dělat naplno už teď. Byl to celkem záhul, jet v režimu profesionální kapely souběžně s občanskými zaměstnáními. Volně to pak přešlo do stadia, kdy jsem už musel většinu grafické práce opustit, protože mi na ni prostě nezbýval čas. Něco ještě drobně dělám, ale je pravda, že to jde skloubit čím dál hůř.

U svých nejbližších nacházíš podporu a pochopení pro svou práci. Máš rodinu, jsi otcem tří dětí, nevnímají

současnou popularitu Davida Stypky spíše s rozpaky?

Děcka jsou nadšená, když je tatka v televizi. Potěžkala si Anděla, když jsem se vrátil domů, a šla si hrát na písek. Děti to až tak neřeší, jediný problém je, když jsem dva týdny z měsíce na cestách po republice. To je nám všem docela smutno a pak to doháníme. Mám štěstí, že mám Katku, která ty naše tři energické bomby doma zvládá s přehledem, i když tam nejsem.

Jaké jsou tvé nejbližší plány do budoucna?

Přibývá koncertů, kalendář se plní, tohle je skvělé. Kvůli té možnosti hodně hrát jsme to všechno dělali. Začali jsme taky točit třetí desku, písničky máme připravené, těším se na ten proces. Pokud všechno půjde dobře, chtěli bychom ji vydat na podzim, ale kdybychom zápasili s časem, nebudeme to lámat přes koleno a deska vyjde později.

David Stypka & Bandjeez

Foto | Lukáš Dvořák

KAM VYRAZIT FANDIT?

FOTBAL – FNL, stadion Stávky

5. 5., 17:00

MFK Frýdek-Místek – FK Varnsdorf

12. 5., 17:00

MFK Frýdek-Místek – MFK Vítkovice

20. 5., 17:00

MFK Frýdek-Místek – FK Ústí nad Labem

TURISTIKA

Hukvaldy, bývalé koupaliště

12. 5., 7:30

37. Po zarostlém chodníku

Start: 7:30–10:00 hod., trasa: měří 15 km, vede z koupaliště na hrad Hukvaldy, přes oboru do Měrkovic, na Kozlovce vrch Skalka – skanzen Na mlýně, Palkovické hůrky – vrch Kubánkov (kontrola a občerstvení) a přes Babí horu se vrací zpět do místa startu. Trasa je značena místním značením bílo-červenou půlenou čtvercovou značkou.

Tanečnice – vrchol

12. 5., 9:00

26. Beskydský Mont Blanc – Tanečnice

Individuální pěší turistika na 4, 8 nebo 10 km na Tanečnici.

Palkovice, kulturní dům

19. 5., 9:00

Pochod okolo Palkovic

Tradiční obnovený pochod okolo Palkovic. Tentokrát trasa povede přes Krčový hory, Královou horu až na Myslík. Na trase bude připravena řada zábavných i naučných her, v cíli pak závěrečná tombola a odměna pro všechny účastníky.

Baška, přehrada

19. 5., 10:00

Okolo Bašky cestička

Turistický pochod okolím Bašky. Start na parkovišti pod přehradou. Trasa je schůdná pěšky, na kole, na koni, s kočárkem.

Frýdlant n. O., fotbalové hřiště

2. 6.

Frýdlantské sportovní hry

Tradiční turnaje a zápolení budou probíhat ve městě v různých sportovních areálech. Soutěžit se bude např. v tenise, squashu, sportovní gymnastice, fotbale a připraven je i cyklistický závod.

Frýdek-Místek na kole letos v novém

Letošní cyklistická sezóna ve Frýdku-Místku začne v sobotu 19. května oblíbenou sportovní akcí Frýdek-Místek na kole. Je určena všem, kteří mají rádi cyklistiku, pohyb a zdravý životní styl. Na účastníky pátého ročníku této akce nově čekají závody pro všechny věkové kategorie, a to od nejmenších na odraždlech a mini kolech přes mládež až po dospělé zapálené sportovce s různými délkami tratí na MTB kolech. Zajištěn je také doprovodný program. Den plný sportu a zábavy začne v 10 hodin v areálu autokempu Olešná.

Klasik začal novou sezónu úspěšně

Po více než šesti měsících vstoupili do nové sezony také baseballisté Klasiku Frýdek-Místek. V úvodních zápasech první ligy měli výhodu domácího prostředí. V dvojzápase proti Wolfs Domažlice bylo k vidění celkem padesát šest dobehů a mnoho zajímavých výkonů. Klasik v obou utkáních soupeři nadělil devatenáct bodů a připsal si dvě výhry. O týden později se ve Frýdku-Místku představil Sokol Hluboká nad Vltavou. Jeden z favoritů soutěže první utkání vyhrál těsně 12:11, ale druhý duel už lépe zvládli domácí, kteří zvítězili 12:4.

Snad nejvíce zaujal výkon teprve patnáctiletého Matyáše Kozla, který debutoval v mužské kategorii. Ten si při své premiéře zapsal šest úspěšných odpalů a dvanáct stažených bodů. Výraznou měrou se tak podílel na výhrách Klasiku. „Před prvním utkáním jsem byl nervózní, ale po prvním hitu to ze mě spadlo a už to bylo v pohodě. Jsem rád, že jsem dostal šanci si

Patnáctiletý Matyáš Kozel je jedním z talentů Klasiku

Foto | Pavel Chorobik

zahrát,“ řekl po úvodním dvojzápase talentovaný odchovanec Frýdku-Místku. „Matyáše sleduji delší dobu. Snad od osmi let dostával každý rok diplom za nejlepšího pálkaře ve své kategorii. Pracujeme s ním jako vůbec s nejtalentovanějším pálkařem Frýdku-Místku,

a proto mě jeho výkon až tolik nepřekvapil,“ řekl nový hrající trenér Klasiku Martin Drong.

O uplynulém víkendu se borci Klasiku poprvé představili venku na hřišti jabloneckého Blesku (utkání skončila po uzávěrcové vydání).

Fotbalisté dál bojují o záchranu

Napínavý boj o udržení ve druhé nejvyšší fotbalové soutěži pokračuje. Po odehraných čtyřicetivaceti kolech unikl ze sestupových příček MFK Frýdek-Místek, který opět loupil v Praze a po vítězství na hřišti Viktorie Žižkově překvapivě naplno bodoval také na Strahově proti Olympii. „Byli jsme na soupeře dobře připraveni. Hráči vše, co jsme si v kabině řekli, splnili do puntíku,“ uvedl po vítězství 4:1

pro webové stránky klubu trenér Martin Pulpit.

Jen o pár dní později hostili valčíři na svém stadionu favorizovanou Příbram, která naopak bojuje o návrat do nejvyšší soutěže. Toto střetnutí skončilo překvapivým vítězstvím domácích 2:1. Vyhrály však i patnácté Vítkovice a poslední Ústí nad Labem, takže náskok Frýdku-Místku na sestupové pozice zůstává stále jen čtyřbodový.

Na úvod nové sezóny dvě čtvrtá místa

Mladé naděje Kajak kánoe klubu TJ Slezan Frýdek-Místek odstartovaly letošní sezónu v Kojetíně, kde se na řece Moravě konaly první závody Velkomoravské ligy. V silné konkurenci se neztratily. Beáta Pokludová a Kristián Czerný obsadili čtvrté místo, sedmá skončila Aneta Zahradníková a do 15. místa na dvoukilometrových tratích dojezdili Václav Růžička, Jakub Kunštár, Patrik Pokluda a Adam Zahradník.

BV Beskydy si volejbalovou extraligu opět nezahrají

Ani letos to nevyšlo. Vloni jim ve finále první ligy vystavil stopku Turnov, letos už se probojovali do baráže, kterou rozhodl až poslední možný zápas. V něm volejbalisté BV Beskydy v souboji s Odolnou Vodou neuspěli. Pátý zápas potvrdil, že nejvyšší soutěž i pro příští ročník udrželi Středočeši, využili v něm výhody domácí palubovky a v bouřlivém prostředí mohli slavit. Vyrovnaný byl jen první set, druhý a třetí

měli domácí pod kontrolou a zaslouženě vyhráli 3:0, celou sérii pak 3:2. Hosté si tak na splnění svého snu musejí minimálně rok počkat.

„Tak jako v každém zápase rozhodl první set. Na začátku jsme tahali za kratší konec. Domácí nám možnosti nabídli, kdy jsme mohli odskočit na tři až čtyři body, ale nedokázali jsme to. Ve druhém setu se domácí rozjeli a už jsme je nedokázali zastavit,“ uvedl trenér

hostů Michal Provazník. Kapitán Tomáš Plichta přiznal, že soupeř dominoval ve všech herních činnostech, a poděkoval fanouškům, kteří vážili tak dalekou cestu. Domácí trenér Martin Demar ocenil soupeře, který podle něj byl v baráži důstojným soupeřem.

Výsledky baráže: Odolná Voda - Beskydy 1:3 (-23, -21, 29, -23) a 3:0 (15, 20, 16), Beskydy - Od. Voda 1:3 (-29, 19, -17, -22) a 3:0 (23, 17, 13), Od. Voda - Beskydy 3:0 (25:21, 25:18, 25:14) – konečný stav série: 3:2.

JSEM RYCHLÁČ, VÁŠ MRŠTNÝ ÚVĚR NA BYDLENÍ

100 000 Kč od 816 Kč měsíčně
Bez zajištění až do **700 000 Kč**
Rychlé vyřízení

V případě zájmu kontaktujte: Aleš Kocur,
tel.: 608 474 247, e-mail: ales.kocur@mpss.cz

Reprezentativní příklad:
RPSN níže uvedeného příkladu je 5,61 %.

Výše úvěru na bydlení, s požadovaným zřízením zástavního práva k pohledávce na výplatu vkladu ze stavebního spoření, je 100 000 Kč. Splatnost úvěru je 15 let, pevná roční úroková sazba je 4,99 %. Měsíční splátky: 1.–180. splátka je 816 Kč, 181. splátka je 674 Kč. Splátky ve fázi překlenovacího úvěru nevedou k okamžitému umořování jistiny. Celková částka splatná spotřebitelem je 147 110 Kč a celková doba trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru je 181 měsíců. S úvěrem jsou dále spojené následující úhrady: zasílání ročního výpisu z účtu stavebního spoření i účtu úvěru 25 Kč, vedení účtu stavebního spoření a úvěru ve fázi přiděleného úvěru 25 Kč měsíčně. Pro získání úvěru za nabízených podmínek je nezbytné uzavření smlouvy o stavebním spoření, směřování příjmu a plateb na účet vedený Komerční bankou, a.s. a sjednání Rizikového životního pojištění Pyramida (náklady nejsou zahrnuty v RPSN).

www.modrapyramida.cz

Modrá pyramida
25 let s Vámi

DIVADLA

Nová scéna Vlast

15. 5., 19:00 **Oskar a růžová paní**

Malý Oskar prožívá svých posledních deset dní života na onkologickém oddělení. Jeho průvodcem se stává růžová paní, ošetřovatelka, která za ním dochází a pomáhá mu prožít jeho vyměřený čas s vědomím smyslu a naplnění. Právě ono kruté pomezi, napjatá balanc blízkého konce dává Oskarovi příběhu ojedinelou sílu, ale i svobodu, nezávislost a originální humor. Uvádí: Divadlo loutek Ostrava. Účinkují: R. Ferro a Z. Přezbítová.

16. 5., 18:30 **Kočí hrá**

Drama na hranici grotesky, hlavním tématem je milostný trojúhelník. Nečekané je, že se nejedná o mladé lidi, ale o šedesátileté seniory, z nichž každý má svůj nezemělitelný náhled na život. Uvádí Těšínské divadlo Č. Těšín.

17. 5., 18:30 **Kočí hrá**

24. 5., 19:00 **Hubte trampy, serou v lese**

Dramatizace vzpomínek o dospívání na hranici mezi Košířema a Smíchovem, o nalezení krásy přírody při prvním přespání v Prokopském údolí, o zásadách českého trampingu, ale i o první lásce v době, kdy už je dávno pozdě. Uvádí: A studio Rubin. Účinkují: J. Panzner, L. Přikazký, J. Štrébíl a další.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

11. 5., 19:00 **Vraždy a něžnosti**

Komedii zahraje amatérské divadlo Sokol na prknech z Metylovic.

20. 5., 16:00 **Obušku, z pytle ven**

Nedělní divadélko pro děti. Účinkuje Těšínské divadlo Č. Těšín.

27. 5., 19:00 **Poručík z Inishmoru**

Černá satirická komedie v tarantinovském duchu.

Příbor, kulturní dům

28. 5., 19:00 **Frankie a Johnny**

Křehká komedie o lásce. Hrají: T. Kostková a A. Háma.

KINA

Nová scéna Vlast

3. 5., 17:00 **V husí kůži**

3. 5., 19:00 **Tiché místo**

4. 5., 17:00 **Můj život Cuketky**

4. 5., 19:00 **Pomsta**

5. 5., 15:00 **Bijásek: Coco 3D**

5. 5., 17:00 **Králíček Petr**

5. 5., 19:00 **Dvě nevěsty a jedna svatba**

6. 5., 17:00 **Planeta Česko**

6. 5., 19:00 **Tiché místo**

7. 5., 16:00 **Avengers: Infinity War**

7. 5., 19:00 **Miami**

9. 5., 20:00 **Pomsta**

10. 5., 17:00 **Psí ostrov**

10. 5., 19:00 **Gauguin**

12. 5., 17:00 **Psí ostrov**

12. 5., 19:00 **Taxi 5**

13. 5., 17:00 **V husí kůži**

13. 5., 19:00 **Jak napálit banku**

14. 5., 17:00 **Největší showman**

14. 5., 19:00 **Foxtrot**

16. 5., 10:00 **Planeta Česko**

18. 5., 9:30 **Bijásek: Za kamarády z televize 6**

18. 5., 19:00 **Kyselý dech a Video párty**

19. 5., 15:00 **Bijásek: Cesta za králem trollů**

19. 5., 17:00 **Hledá se princezna**

19. 5., 19:00 **Deadpool 2**

20. 5., 17:00 **Hledá se princezna**

20. 5., 19:00 **Deadpool 2**

21. 5., 17:00 **Deadpool 2**

21. 5., 19:00 **Zimní bratři**

22. 5., 20:00

Lekce

26. 5., 15:00 **Ozvěny Anifilmu 2017**

26. 5., 16:00 **Ozvěny Anifilmu 2017**

26. 5., 17:00 **Ozvěny Anifilmu 2017**

26. 5., 19:00 **Solo: Star Wars Story**

27. 5., 16:30 **Solo: Star Wars Story**

27. 5., 19:00 **Ztratili jsme Stalina**

28. 5., 16:30 **Solo: Star Wars Story**

28. 5., 19:00 **Pod jedním stromem**

29. 5., 19:00 **Screamers „TV upoutávka“**

30. 5., 10:00 **Tátova volha**

31. 5., 17:00 **Dámský klub**

31. 5., 19:00 **Než přišla bouře**

KONCERTY

Kino Vlast

8. 5., 19:00 **Laco Dóczy & Celula New York**

Legenda jazzu vystoupí s místním rodákem J. Uvirou.

ZUŠ, Hlavní třída

10. 5., 19:00 **Cimbál Gabriely Jílkové**

Cimbálovo-klavírní koncert složený z děl významných světových skladatelů 18.-21. stol. Hukvaldská cimbalistka G. Jílková a maďarský klavírista T. Bácsi představí cimbál a klavír v jejich neaktuálnějších podobách sólových i v podobě komorní, kdy zazní oba nástroje společně.

5. 6., 19:00 **Trio Bel Canto**

Repertoár Tria Bel Canto zahrnuje skladby autorů z období baroka a klasicismu, jihoamerickou a španělskou hudbu i hudbu českých skladatelů. Vystoupí: M. Mikhailova - flétna, H. Škarková - zpěv, L. Janeček - kytara.

Národní dům

25. 5., 19:00 **Příhody lišky Bystroušky**

Zvláštní nastudování slavné opery L. Janáčka v podání ostravské konzervatoře.

31. 5., 19:00 **Graffovo kvarteto**

Přední český soubor střední generace navazuje na bohatou interpretační tradici české kvartetní školy.

U Arnošta

26. 5., 19:00 **Pozdní sběr & Radim Zenkl**

Výběrová sestava muzikantů napříč žánry (rock, folk, jazz, blues, country, funk...). Hostem koncertu bude světový mandolinista R. Zenkl.

31. 5., 19:00 **Hop Trop**

Koncert trampské, folkové a country legendy bude proložen osobitým vyprávěním příhod ze života členů kapely i jejich kolegů. Uskuteční se ve venkovních prostorách za každého počasí!

Frýdlant n. O., Janáčkova síň

9. 5., 18:00 **Baroque beauties**

Koncert u příležitosti státního svátku. Vystoupí: K. Kůstková a N. Uramová, doprovází soubor barokní hudby s loutnou.

Baška, kulturní dům

11.-13. 5. **Mezinárodní festival pěveckých sborů**

Kozlovice, kostel

12. 5., 17:00 **Koncert pro Veroniku**

Zazní známé duchovní skladby českých i světových skladatelů. Účinkují: J. Kurečková a L. Hnilčíková - zpěv, V. Strálská - housle, D. Škařupa - trubka a zpěv, P. Skraňoš - varhany.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 6. 5. **Masožravé rostliny**

do 14. 6. **Jelena Jedličková - obrazy**

Výstava ostravské malířky. Vernisáž 3. 5. v 17 hod.

17. 5., 17:00 **1918 - 100. výročí vzniku
Československé republiky**

Výstava plná zajímavých fotografií či dobového tisku připomene události vzniku Československé republiky, hlavní osobnosti, které se zasadily o nový stát, ale také události, které se v této době odehrávaly na Frýdecku a Místecku.

Národní dům

do 31. 5. **Petr Raška: Where is Amy?**

Die andere Seite / Metabolismus / Papež František - peklo není. Vernisáž 4. 5. v 18 hodin.

Nová scéna Vlast

do 1. 6. **Motanice a nic více...**

Výstava prací klientů integrovaného centra Žirafa ve F-M. Vernisáž 15. 5. v 9.30 hodin.

Caffé Koloseum

17. 5., 16:00 **Vernisáž výstavy
fotografií - Jan Smekal**

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd

10. 5., 16:30 **Putování Poodřím**

17. 5., 16:30 **Frýdecké a místecké památky**

18. 5., 8:00 **Mezinárodní den muzeí**

Výstavy a expozice jsou pro návštěvníky otevřeny zdarma.

25. 5., 18:00 **Muzejní noc na frýdeckém zámku**

Rezervace vstupenek na www.muzeumbeskyd.com od 4. 5.

25. 5., 18:00 **Pojďte s námi na Noc kostelů**

Sraz před kostelem sv. Jošta ve Frýdku.

Národní dům

31. 5., 18:30 **Povídání v Zeleném baru
s D. Storchem**

Kolik lidí žije planeta? Může člověk pomoci přírodě? Jak vypadá skutečný les?

Městská knihovna, pobočka Místek

10. 5., 16:30 **Svět středověkých katedrál II.**

Přednáška M. Zágory.

15. 5., 16:30 **František Kupka**

Přednáška G. Pelikánové.

Přírodní památka Kamenec u F-M

5. 5., 10:00 **Exkurze za rosnatkou okrouhlolistou**
Sraz na autobusové zastávce Dobrá, VÚHŽ parkoviště.

Frýdecký hřbitov

6. 5., 13:00 **Židovský hřbitov ve Frýdku**

Langův dům, Hluboká ul.

od 7. 5. **Botanická a bryologická poradna**

Poradny každé pondělí od 9 do 12 a od 13 do 16 hod.

od 28. 5. **Mykologická poradna**

Poradny každé pondělí od 9 do 12 a od 13 do 16 hod.

Sady Svobody

13. 5., 15:00 **Show s Kaczi a papouškem Rio**

Interaktivní, písničkový pořad K. Koulákové pro děti i jejich rodiče.

Svatojánská věž

12. 5., 18:00 **Jaromír Typlt/Art Brut**

Přednáška.

20. 5., 18:00 **Petr Pazdera Payne**

Autorské čtení.

25. 5., 15:00 **Noc kostelů****Frýdlant n. O., kulturní centrum**10. 5., 18:00 **Římské obrazy**

Cestopisný komponovaný pořad J. Kráčálka.

26. 5., 9:00 **Po stopách frýdlantské litiny a smaltu**

Jedinečná komentovaná prohlídka věnovaná frýdlantské litině a smaltu. Právě odvětví jako železářny a výroba smaltovaného zboží v minulosti sehrály významnou roli při rozvoji města a přispěly tak k jeho věhlasu.

Frýdlant n. O. – Lubno, Tutto14. 5., 17:30 **Zasvěcení**

Komponovaný pořad na motivy stejnojmenné knihy světoznámé učitelky jógy E. Haich. Nestárnoucím tématem je hledání smyslu života a štěstí. Účinkují: T. Fišerová, H. Benešová, A. Strejček/F. Kreuzmann, M. Karez.

Frýdlant n. O., knihovna24. 5., 17:30 **Beseda se spisovatelkou M. Bittnerovou**

Autorka životopisných knih českých osobností převážně 19. stol., historička, publicistka.

Dobrá, Sport Relax Club5. 5., 10:00 **Rytíři nebes 2018**

Jedinečná letecká akrobatická show doplněná pozemním vojskem a bohatým doprovodným programem k 73. výročí ukončení 2. světové války. Letos poprvé se stíhačkou Jakovlev-JAK-3.

Palkovice, restaurace Pod Habešem19. 5., 15:00 **Palkovická struna**

3. ročník folklorního a country festivalu s řadou populárních interpretů a skupin.

Vyšní Lhoty, chata Prašivá5. 5., 19:00 **Aljaška - země nikoho**

Cestopisná přednáška s projekcí I. Petra.

16. 5., 19:00 **Černobylská tragédie**

Promítá novinář a cestovatel H. Adámek.

Malenovice, Obecní dům25. 5., 17:00 **Večerní Beskydy objektivem**

Chcete se dozvědět více o fotografování? Naučit se vychytávky od profesionálního fotografa a současně poznat krásy Beskyd při západu slunce skrz objektiv? Nutná rezervace předem na telefonu 603 264 058 nebo e-mailu info@beskydy-info.cz.

Staříč, Pumptrack26. 5., 10:00 **Pumptrack Staříč párty 2**

Sportovně zábavná akce se spoustou zábavy, podívané a zážitků ve sportovním areálu pod rozhlednou Okrouhlá.

Pustevny26. 5. **Dřevěné Pustevny 2018**

Špičkoví řezbaři nejen z ČR budou po čtyři dny předvádět své umění. O víkendu program obohatí zábavní tematický program, ale i jarmark s lokálními výrobky a dobrotami.

Baška, přehrada26. 5., 13:00 **Baška na Bašce**

Den obce Baška s vystoupením místních kapel, prezentací spolků v obci.

Ostravice, penzión Sluníčko2. 6., 11:00 **Den dětí na Sluníčku**

Den dětí s doprovodným programem spojený s otevřením areálu koupaliště s tobogany. Program se spoustou zábavy a soutěžení.

Zábavný program v textilkách, v kině i pod širým nebem

Od 24. do 26. května se v areálu bývalé tkalcovny Slezanu na Těšínské ulici uskuteční zajímavá akce - site specific výstava čtyř mladých umělkyní pocházejících z okolí Frýdku-Místku. Lucie Jestřabíková (socha), Lucie Anna Přerovská (fotografie), Zuzana Štefková (videoperformance) a Hana Magdoňová (performance) mají každá pro svou tvorbu jinou formu uměleckého vyjadřování. Jejich společná výstava je uměleckým i osobním setkáním a jejím posláním je konfrontace různých přístupů k tématu aktu. Umělkyně se nad tímto tématem zamýšlejí každá zvlášť v konkrétní tvorbě i společně v rámci instalace výstavy a vzniku nových objektů, vytvořených v reakci na konkrétní prostor haly frýdecké textilky.

Ve stejném termínu se interiéry staré textilky zaplní výrobky místních designérů. Bude příležitost zapojit se do kreativních workshopů, a hlavně se zdržet na večerní program (více na www.kulturaafm.cz).

V sobotu 26. května od 14 hodin se v sádkách Bedřicha Smetany uskuteční Nafukovací dětský den. Park na břehu řeky Ostravice oživí skákací hrady, hravé stanoviště, klauni, zvířátka, bubliny a koncerty na pódiu. V parku i v Nové scéně Vlast budou připraveny výtvarné dílničky. Podrobný program na www.kulturaafm.cz.

INZERCE

Stavovská s.r.o. informuje:

OSTEOPORÓZA - ZÁVAŽNÉ ONEMOCNĚNÍ KOSTNÍHO APARÁTU

Onemocnění je charakterizováno nejen patologickým úbytkem kostního minerálu a organické kostní matrix, ale i změnou kostní architektury. „Řídnutí kostí“.

V důsledku těchto změn dochází ke zlomeninám kostí. V současnosti v České republice trpí projevy osteoporózy kolem 1 500 000 lidí. Ať už se jedná o osteoporózu primární-postmenopauzální a senilní ve vztahu k věku, nebo sekundární osteoporózu, která vzniká působením vícero příčin, je vhodné včas onemocnění diagnostikovat. K vyšetření kostního minerálu se nejčastěji užívá denzitometrické metody.

Poliklinika-Místek nabízí možnost denzitometrie na RDG oddělení. Vyšetření může doporučit lékař, ale lidé s příznaky osteoporózy se mohou sami telefonicky objednat na číslo 558 900 243, 558 900 242 a zaplatit vyšetření hotově, cena je 600 Kč.

www.pkmistek.cz

FMP 1346/01

FMP 1346/01

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

| KATEŘINA JANÁSOVÁ

Ulice Lubojackého

Frýdecká ulice s převahou rodných domů je pojmenována po duchovním, vlastenci a osvětovém pracovníkovi Ludvíku Angelovi (Andělínu) Lubojackém. Narodil se 6. září 1850 v Klimkovicích.

Jeho rodiče mu dali jméno Ludvík, které si později změnil na jméno Angelus. Maturoval na německém gymnáziu v Opavě, poté vstoupil do řádu dominikánů a nadále studoval teologii.

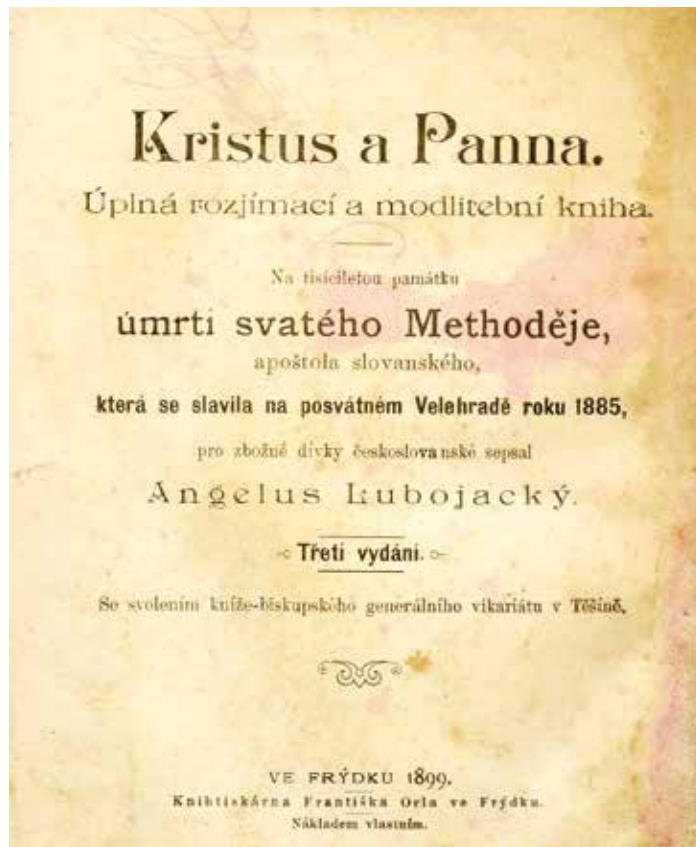
V roce 1874 byl vysvěcen na kněze. Na každém svém působišti rozvinul vlasteneckou činnost, byl iniciativní a podnikavý: v Řepčíně u Olomouce se podílel na založení ústavu pro dívky, v Klimkovicích za značných finančních potíží otevřel dům pro výchovu mladých mužů, který byl však po roce trvání úřady zrušen. Koncem 90. let 19. století přišel do Frýdku, kde byl ustanoven správcem kostela

Panny Marie, a opět se s velkým nasazením pustil do osvětové a vlastenecké práce: za přispění Slezské matice osvěty lidové spolu-založil českou školu, stal se členem družstva usilujícího o postavení Národního domu, založil týdeník Slezské listy s přílohou pro „Zábavu a poučení“, který však vycházel jen krátce. Napsal a vydal

řadu knih náboženského obsahu, psal příspěvky do časopisů. Zemřel předčasně na počátku července roku 1904 v Místku, pochovaný byl v rodných Klimkovicích.

V novinách Frýdecko-Místecký kraj z 29. 6. 1935 vyšla zpráva: Odhalení pamětní desky. Veřejnost byla tímto informována, že následující den „v rámci Slezského dne bude odhalena pamětní deska známému vlastenci a národnímu pracovníku P. A. Lubojackému ... Matice osvěty lidové, aby uctila památku P. Lubojackého, zasadila na budovu školy na Bruzovské ulici pamětní desku“.

Titulní strana knihy A. Lubojackého Kristus a Panna

Foto | 2x Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

ON Semiconductor®

PRACUJTE TAM, KDE SE O VÁS POSTARAJÍ

Díky rozvoji firmy jsme zavedli
příspěvek na dopravu a bydlení

Otevřené pozice:

- Operátor výroby
- Směnový pracovník servisu
- další na www.kariera-onsemi.cz

Pořádáme pravidelné prohlídky ve výrobě.

Každý čtvrtek ve 13:00 hodin na adrese 1. máje 2230, Rožnov pod Radhoštěm.

Na prohlídku není třeba se registrovat.

tel. 571 753 393

www.kariera-onsemi.cz

POMŮCKA: OVA, SNO	NEPOTŘEB- NÉ VĚCI	1. DÍL TAJENKY	STROMOVÝ POROST	NÁZEV HLÁSKY S		SEVERSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO	OXID URANATÝ	TELEVIZNÍ NOVINY ZKR.	KOST LATINSKY	STARŠÍ ZKR.	SLOVENSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJMENO	SIBÍŘSKÝ VELETOK	OPLOČENÍ		SVIT	INICIÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO	2. DÍL TAJENKY	JELIKOŽ
MLÁDĚ HYKAVCE					STOPOVÁNÍ AUT									JAN ANGLICKY				
TENTO DEN					STRÁŽNÍK VE V. BRITÁNII LANA ZDROB.									LÉČIVA ROSTLINA VOZOVNA				
MLÁDĚ PTÁKA HOVOR.													ČESKÁ POLITICKÁ STRANA ZKR.			ZNAČKA DECIBELU KOSTĚ		
ZNAČKA AMPÉR- HODINY			OBCHODNÍ AKADEMIE ZKR. POBĚHLICE			PODPAL						INICIÁLY ZÁVODNÍKA ENGEHO			OXID CÍNATÝ ZNAČKA HORČICE			
DIGITÁLNÍ VIDEODISK ANGLICKÁ ZKR.				MPZ NOVÉ- HO ZELANDU ČERNOMOR. POLOOSTR.									ULOŽENÉ VĚDOMOSTI ZNAČKA HERTZU					
	PODDAJNÁ ORGÁN CICHU											DOMOV ANGLICKY ÚKAZ					SPZ OSTRAVY	TMEL
CESTA ZPĚT							ZNAČKA DECILITRU	CHEM. ZN. HOLMA	CITOSLOVCE BOLESTI	ZNAČKA DECITUNY	JÍHOZÁPAD ZKR. CHEM. ZN. CERU			NAPUČHLINA INICIÁLY HERCE TÖFFERA				
MALÉ OJE					AUTOR ODHADŮ								3. DÍL TAJENKY					
THAJSKO					ČÁST RYBIHO TĚLA								PŘÍKY- VOVAT					

**Vaši reklamu
zde uvidí více
než 50 000
našich čtenářů!**

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky (dubnová pranostika) **se jménem a adresou** zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 28. května**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají:** Tereza Krcová z Frýdku-Místku, Danuše Kijanícová z Frýdlantu nad Ostravicí a Petr Roman z Ostravy.

INZERCE

**Dopřejte si lepší výhled
s opravdu českými okny**

Okna a dveře PRAMOS můžete nyní poptat
s mimořádnou jarní slevou
Akce platí ještě do 31.5.2018

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
NOVÝ JIČÍN novyjicin@pramos.cz, 775 591 361
800 100 111, více na www.pramos.cz

PRAMOS

**SBĚRNÉ DVORY
s.r.o.**

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

FMP 1355/01

FMP 1355/05

TEĎ NA TO MÁTE

ŠKODA OCTAVIA TRUMF

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

*ilustrační foto

zvýhodnění

až **105 000 Kč**

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA OCTAVIA: 5,2 l/100 km, 121 g/km

Nabídka, které propadne každý

Pořídte si akční model **ŠKODA OCTAVIA TRUMF** s motorem TSI o výkonu 150 koní, multifunkčním koženým volantem, zadními parkovacími senzory a rádiem Swing s 6,5" dotykovým displejem s Bluetooth a další neodolatelnou výbavou.

Navštivte nejbližšího autorizovaného partnera ŠKODA.

www.tednatomam.cz

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO, Beskydská 704, Frýdek-Místek
Tel.: 606 692 053, 606 628 441, www.ado-autodruzstvo.cz

AUTODRUŽSTVO, Frýdecká 12, Český Těšín
Tel.: 730 588 216, 721 256 222, www.ado-autodruzstvo.cz

ŠKODA Financial Services

Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

